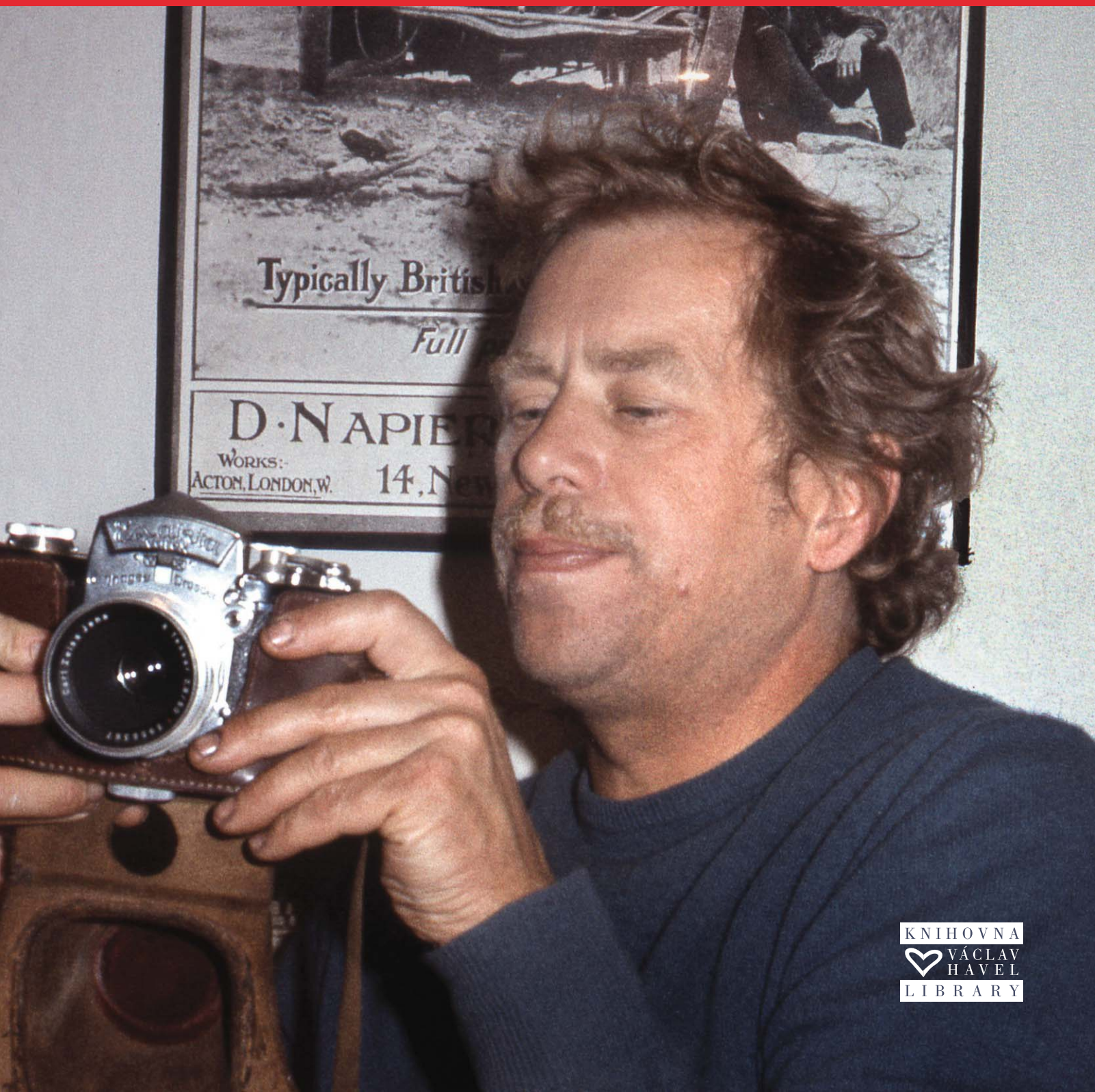

Knihovna Václava Havla

Výroční zpráva 2023

vydala Knihovna Václava Havla, nadační fond v roce 2024
registrovaná u Městského soudu v Praze ve složce N 2319
Sídlo: Ostrovní 129/13, 110 00 Praha 1

IČ 27169413
DIČ CZ27169413

Bankovní spojení:

7077 7077 / 0300 CZK; IBAN: CZ61 0300 0000 0000 7077 7077

7755 7755 / 0300 EUR; IBAN: CZ40 0300 0000 0000 7755 7755

7747 7747 / 0300 USD; IBAN: CZ66 0300 0000 0000 7747 7747

7077 7077 / 0600 CZK; IBAN: CZ30 0600 0000 0000 7077 7077

Transparentní účet – Moneta Money Bank – veřejná sbírka Havel navždy

SWIFT CODE: CEKO CZPP

BIC (SWIFT): AGBA CZPP

Tel.: (+420) 222 220 112, e-mail: info@vaclavhavel.cz

Knihovna Václava Havla je registrovaná podle knihovního zákona
pod evidenčním číslem 6343/2007 u Ministerstva kultury ČR

www.vaclavhavel.cz

www.havelchannel.cz

www.edu.vaclavhavel.cz

www.havelnavzdy.cz

www.rokrevoluce.cz

www.denikrevoluce.cz

www.zmenitsvet.cz

www.cisthavla.cz

www.rozhovoryvh.cz

www.havlovy-deti.cz

www.othereurope.com

www.othereurope2021.com

www.tvare-vzdoru.cz

www.facebook.com/KnihovnaVaclavaHavla

www.facebook.com/VaclavHavelLibrary

www.youtube.com/knihovnavaclavahavla

www.twitter.com/KnihovnaVH

www.twitter.com/HavelLibraries

www.instagram.com/knihovnavaclavahavla

Smysl to celé má jedině jako žijící či živoucí organismus, který zaujímá své nepřehlédnutelné místo v celku veřejného a politického života. (...) Knihovna musí něčím originálním být jako taková, sama o sobě, ve své každodennosti, jako trvale existující fenomén či místo.

Václav Havel,
Několik vět ke Knihovně Václava Havla, Hrádeček

KNIHOVNA
VÁCLAV
HAVEL
LIBRARY

13

KNIHOVNA
VÁCLAV
HAVEL
LIBRARY

Knihovna Václava Havla

Účelem Knihovny Václava Havla je pečovat o zachování odkazu Václava Havla, a to jak literárního, dramatického tak i politického, zejména pak jeho boje za svobodu, demokracii a ochranu lidských práv, podporovat výzkum a vzdělávání týkající se života, hodnot a doby Václava Havla a trvalého významu jeho myšlenek pro současnost i budoucnost.

Účelem Knihovny Václava Havla dále je usilovat o rozvoj občanské společnosti a aktivního občanského života, být platformou pro diskuse týkající se otázek podpory a ochrany svobody a demokracie, a to nejen v České republice.

Od srpna 2014 sídlí Knihovna Václava Havla na adrese Ostrovní 13, Praha 1. Přízemní prostory této budovy jsou věnovány vzdělávacím účelům a klubovým akcím. Knihovna Václava Havla zde pořádá semináře, autorská čtení, přednášky, koncerty, workshopy a divadelní představení. V prvním patře se nachází kanceláře, archiv, průběžně doplňovaná knihovna a badatelna pro veřejnost.

Mezi hlavní činnosti Knihovny Václava Havla patří zejména:

- ▶ Organizovat archivní, archivně-badatelskou, dokumentační a knihovnickou činnost zaměřenou na dílo Václava Havla a dokumenty či věci s jeho působením související a odborně analyzovat jejich vliv na život a sebereflexi společnosti.
- ▶ Plnit vhodnými způsoby, například formou expozic nebo audiovizuálních formátů, funkci vzdělávací a popularizační, a tím přibližovat veřejnosti, zejména pak studentům ve všech stupních vzdělávání, historický význam zápasu za lidská práva a svobody nejen v době totality a tvorbu občanské společnosti v době budování demokracie.
- ▶ Organizovat vědecký výzkum a publikační činnost v oblasti svého zájmu.
- ▶ Organizovat klubová a rozmanitá veřejná setkání (konference, debaty, přednášky, semináře aj.) navazující svým duchem a obsahem na výše uvedené úkoly Knihovny Václava Havla.
- ▶ Činnosti realizuje Knihovna Václava Havla vhodným způsobem tak, aby měly rovněž mezinárodní přesah. K tomuto účelu buduje spolupráci s dalšími mezinárodními organizacemi a institucemi včetně transatlantických vazeb.

Lidé Knihovny Václava Havla

Zakladatelka – od 1. 6. 2023

Dagmar Havlová

Zakladatelé – do 31. 5. 2023

Dagmar Havlová

Zdeněk Bakala

Miloslav Petrušek († 2012)

Správní rada – od 1. 6. 2023

Gabriel Eichler (předseda)

Iva Baranová

David Dušek

Vítězslav Paděra

Luboš Veselý

Správní rada – do 31. 5. 2023

Gabriel Eichler (předseda)

Michaela Bakala (místopředsedkyně)

Dagmar Havlová – do 29. 3. 2023

Božena Jirků

Martin Palouš

Jacques Rupnik

Milan Šimečka

Dozorčí rada – od 1. 6. 2023

Václav Pecha

Kateřina Ronovská – do 4. 8. 2023

Nina Smitová

Martin Palouš – od 15. 9. 2023

Dozorčí rada – do 31. 5. 2023

Emil Holub

Ondřej Jonáš

Nina Smitová

Poradní výbor – od 1. 6. 2023

Michaela Bakala (předsedkyně)

Emil Holub

Božena Jirků

Ondřej Jonáš

Martin Palouš

Jacques Rupnik

Martin Šimečka

Statutární zástupce

Michael Žantovský, výkonný ředitel – do 31. 5. 2023

Tým Knihovny

Milan Babík – ředitel – od 5. 6. 2024

Veronika Pikola Brázdilová – produkční/zahraniční vztahy –
rodičovská dovolená

Anna Freimanová – editorka

Barbora Grečnerová – manažerka vzdělávacích projektů

Pavel Hájek – šéfredaktor

Zuzana Hocková – manažerka zahraničních vztahů

Petr Kalaš – archivář/knihovník

Nikola Lukešová – výkonná asistentka

Karolína Stránská – provozní ředitelka, od 1. 6. 2023 do 4. 6. 2024
pověřena řízením

Jáchym Topol – šéfdramaturg

Martin Vidlák – vedoucí dokumentačního centra

Erika Zlamalová – produkční/sociální síť

Petr Štefek – archiv, DPČ
Magdaléna Hromková – lektorka, DPP
Jan Hron – správa digitálního archivu, DPP
Magdalena Povejšilová – archiv, DPP
Tereza Pušová – lektorka, DPP

Denisa Jirčíková – pomocná produkce, DPP
Eliška Kalašová – pomocná produkce, DPP
Dana Králíková – pomocná produkce, DPP
Natálie Kučírková – pomocná produkce, DPP
Johana Marysková – pomocná administrativa, DPP
Jan Müller – pomocná produkce, DPP
Johana Peroutová – pomocná produkce, DPP
Anežka Richterová – pomocná produkce, pomocná administrativa, DPP
Tereza Skvrnová – pomocná produkce, DPP
Lucie Skvrnová – pomocná produkce, DPP
Barbora Šikulová – pomocná produkce, DPP
Natálie Šimůnková – asistentka – sociální sítě, DPP
Lenka Vondrysová – pomocná produkce, DPP

Externí spolupráce

Klára Binarová – produkce – Cena Václava Havla za lidská práva
Jakub Čermák – multimédia
Václav Doubravský – IT podpora
Zuzana Janečková – produkce – Cena Václava Havla za lidská práva
Tomáš Javora – videozáznamy
Monika Kofroňová – péče o dárce
Luděk Kubík – grafické práce
Jan Kubík – pomocný kameraman
Eva Lorencová – redakční a lektorské práce
Ondřej Němec – fotoarchiv
Nina Rutová – lektorka programů pro školy
Kristýna Šlajchrtová/CarltonClan – grafika
Jana Vejříková/Přepišto.cz – přepis mluveného a psaného slova
Ian Richard Willoughby – ANJ překlady
Hynek Zlatník – ANJ překlady

Dobrovolníci / stážisté

Emilie Šmejkalová, Střední škola designu a umění, knižní kultury a ekonomiky
Šimon Hladík, Nový PORG

Služby

Správa budovy: Atkins and Langford Development, s.r.o.
Audit: Deloitte Audit, s.r.o.
Účetní služby: VGD, s.r.o.
Webmaster: 2142 net, Jiří Šolc
Úklid: UNIVERSAL úklidová služba
Komisní prodej knih: KOSMAS, Academia

Poděkování těm, kteří nás podpořili:

finančním darem:

Bakala Foundation – strategický partner Knihovny Václava Havla
Karel Komárek Family Foundation – projekt Havel Channel
Moneta Money Bank
Nadace The Sekyra Foundation
Vysoká škola ekonomie a managementu (VŠEM)
Knapp Petr
Čacký Miroslav, P3Chem, s.r.o.
Sir Tom Stoppard
Matulík Jan
Kouřil Josef, SUSS Consulting
Veselý Luboš
Klub přátel Knihovny Václava Havla – Havel navždy
a mnoho dalších drobných dárců

finanční podporou formou grantu:

Magistrát hl. m. Prahy
Ministerstvo kultury ČR
Ministerstvo zahraničních věcí ČR
Státní fond kultury ČR
Velvyslanectví Nizozemska v Praze

Poděkování těm, kteří s námi spolupracovali celoročně nebo při realizaci jednotlivých projektů:

Instituce:

Archiv Kanceláře prezidenta republiky
Archiv Jana Patočky
Asistence, o. p. s.

- Aspen Institute Prague
Babylon Revue
Bakala Foundation
Bison and Rose
Bubenik Partners
Czech Press Photo
Česká asociace streetwork
Česká centra
Česká televize
Česká středoškolská unie
Československé dokumentační středisko
Český rozhlas
Činoherní klub
Člověk v tísni
Dejvické divadlo
Díky, že můžem
DILIA
Divadelní fakulta AMU (DAMU)
Divadlo Archa
Divadlo Na zábradlí
Divadlo v Dlouhé
Divadlo X 10
DOX Centrum současného umění
Echo Media
Ekonomia
Festival Stranou
Festival Svobody
Francouzský institut v Praze
Hudební a taneční fakulta AMU (HAMU)
Iniciativa Evropské hodnoty
Institut pro evropskou politiku Europeum
Institut umění – Divadelní ústav
Jeden svět na školách – Člověk v tísni
Kancelář prezidenta republiky
Městská knihovna Praha
Mezinárodní festival dokumentárních filmů
Mladí občané
Moravská zemská knihovna Brno
Muzeum Kampa
Muzeum paměti XX. století
N Média
Nadace Dagmar a Václava Havlových Vize 97
Nadace FORUM 2000
Nadace Charty 77
Národní archiv
Národní filmový archiv
Nakladatelství Argo
Nakladatelství Galén
Nakladatelství Grada
Nakladatelství HOST
Nakladatelství Karolinum
Nakladatelství Portál
Nakladatelství Prostor
Nakladatelství Radioservis
Nakladatelství TORST
Nakladatelství Větrné mlýny
Národní divadlo v Praze
Národní galerie v Praze
Národní muzeum
Národní technická knihovna Praha
Nerudný fest
Obec překladatelů
Palác Lucerna
Polský institut v Praze
Post Bellum
Prague Civil Society Centre, NF
Rada Evropy Štrasburk
Rádio Svobodná Evropa/Rádio svoboda
Respekt Media
Samizdatová knihovna Libri prohibiti
Sdružení Ferdinanda Peroutky
Senát PSP ČR
Spolek Sinopsis
Spolek Litera
Spolek Skaryna
Stálé zastoupení ČR při EU
Studentské listy
Svět knihy
Univerzita Karlova Praha
Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu
Ústav pro česko-americké vztahy
Ústav pro studium totalitních režimů
Ústav pro českou literaturu AV ČR
Ústav paměti národa (SR)

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR
Václav Havel Center, New York
Via Clarita
Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové
Vysoká škola ekonomie a managementu Praha
Zastupitelské úřady ČR
Zastoupení Evropské komise v Praze
Židovská obec Praha

Jednotlivci:

Dagmar Havlová Ilkovičová
Bohdan Holomíček
Andrej Krob
Zdeněk Lukeš

Zvláštní poděkování:

Michaele a Zdeňkovi Bakala
Dagmar Havlové
Štěpánce a Karlovi Komárkovým

Zvláštní poděkování – in memoriam:

Karlu Schwarzenbergovi
Markétě Göetz Stankiewicz

Úvodní slovo

Rok 2023 byl rokem transformace Knihovny Václava Havla z obecně prospěšné společnosti na nadační fond, transformace na moderní neziskovou organizaci 21. století. Díky ní se podařilo posílit její budoucí stabilitu a otevřít tak cestu k dalšímu rozvoji.

Knihovna Václava Havla v této souvislosti děkuje všem, kteří se na zdárném procesu přeměny podíleli. Zvláštní poděkování pak směřuje k paní Dagmar Havlové, manželům Michaele a Zdeňkovi Bakalovým a manželům Karlovi a Štěpánce Komárkovým.

Transformace samotná přinesla do Knihovny Václava Havla novou tvůrčí atmosféru a elán, Knihovna Václava Havla nabrala nový dech. Daří se jí v klíčových činnostech – poukazování na aktuální společenská témata v regionu a podpoře a rozvoji vzdělávacích programů pro školy. Roste návštěvnost, sledovanost, zájem o činnost. Knihovně Václava Havla se podařilo udržet a rozšířit stabilní tým, který se těší na další nové výzvy. V oblasti hospodaření se podařilo zahájit aktivní hledání nových finančních zdrojů a dodržet finanční plán pro rok 2023.

V roce 2024 bude Knihovna Václava Havla oslavovat své 20leté výročí. Ohlédne-li se zpátky, má na co být pyšná. Ctí odkaz a přání Václava Havla, aby Knihovna Václava Havla byla živoucím organismem a otevřená všem. Knihovna Václava Havla by sama o sobě nebyla tím, čím je, bez těch nejdůležitějších: bez svých diváků, příznivců, podporovatelů... Bez desítek, stovek a tisíců přátel, kteří si spolu s námi uvědomují, že o svobodu a demokracii se musí pečovat.

♥ Děkujeme ♥

Za tým Knihovny Václava Havla
Karolína Stránská

V Praze dne 28. června 2024

Dokumentační centrum

pečuje o specializovanou knihovnu s 8127 katalogizovanými tituly, o rozsáhlý fotoarchiv a písemnosti, jejichž digitální zpracování dosáhlo 68666 záznamů (včetně knižního fondu) a o veřejně přístupný digitální archiv a badatelnu. Přístup badatelů do digitálního archivu je po registraci zdarma.

Dokumentační centrum spravuje sbírku fyzických dokumentů, artefaktů, audiovizuálních materiálů a fotografií a průběžně své fondy doplňuje o digitalizované archiválie ze zápůjček a darů institucí a soukromých osob. Vedle toho vyvíjí vlastní badatelskou činnost, podílí se na přípravě programu Knihovny, na výstavách i knižní produkci.

Spolupracovníky byli: Jan Hron, Daniela Monsportová a Magdaléna Povejšilová, Petr Štefek, dále Emílie Šmejkalová (školní praxe).

Archiv

pokračoval v průběžné digitalizaci vybraných dokumentů, v jejich popisu a katalogizaci a připravil novou grafiku digitálního archivu, která bude prezentována v roce 2024.

Digitalizoval fond Zdeňka Urbánka, který poskytl David Dušek, poskytl další archiválie pro plánovaný dokument „Tady Havel, slyšíte mě?“ Petra Jančárka, který zachycuje poslední léta života Václava Havla a bude uveden do kin v roce 2024.

Pokračovala práce na plnění pracovního kalendáře Den za dnem s Václavem Havlem. Jde o program prezidenta republiky z let 1989–2003 zveřejňovaný denně s odstupem třiatřiceti, respektive třiceti let, podle toho, zda jde o program prezidenta Československa či České republiky. Stránka je připravena jako otevřená struktura, do které můžeme vkládat další dokumenty, jakmile takové získáme. Práce do úplného zveřejnění bude trvat celkem deset let. Archiv program prezidenta průběžně připravuje ke zve-

řejnění a doplňuje o odkazy na prezidentské projevy, přepisy tiskových konferencí, debat, rozhovorů, fotografií a podobně. Program připravujeme jako svého druhu online archivní pomůcku k ověřování historických událostí, názorů a postojů prezidenta republiky a věříme, že z ní vyplyne, jakým zlomovým okamžikem volba Václava Havla v roce 1989 byla, i s jak ohromným osobním nasazením poslední československý a první český prezident svou funkci vykonával.

Práce na programu prezidenta současně archiv využívá, aby průběžně revidoval a doplňoval metadata navázaných dokumentů, případně promazával duplicity.

Akvizicemi do archivu v roce 2023 přispěli: Šimon Brejcha, Anna Freimanová, Monika Granja, Milan Hájek, Pavel Hájek, Milan Horáček, Elen Hornová, Milan Hrabal, Jan Hron, Juraj Ivanyi, Jaroslav Javorský, Ivan Krejčí, Alena Krušinová, Lukáš Martin, Veronika Mítková, Tomki Němec, Martin Palouš, Jan Šurovský, Martin Vidlák, Martin Vigner, Marie Zábranová a Michael Žantovský.

Archiv v číslech

Ke konci roku 2023 dosáhl celkový počet zpracovaných událostí a dokumentů počtu 68666, počet zpracovaných událostí ze života Václava Havla činil 25751, počet zpracovaných textů Václava Havla 2831, textů o Václavu Havlovi 15101, zpracované korespondence 6603, fotografií 2 125, video záznamů 403 a audio záznamů 567. Knižní katalog ke konci roku dosáhl celkového počtu 8127 knih a periodik, z nichž přibližně čtvrtina obsahuje texty Vá-

clava Havla. Počet zpracovaných bibliografických záznamů dosáhl 39 198. Fyzicky je v knihovně uloženo 5637 knih a 1826 periodik.

Dokumentační centrum zodpovědělo 143 samostatných dotazů při osobní návštěvě badatelů, nebo podaných elektronickou poštou, do digitálního archivu se registrovalo 511 nových badatelů.

V průběhu roku 2023 byla obhájena řada nových vysokoškolských prací o Václavu Havlovi, které budou v průběhu roku 2024 zpětně evidovány a uloženy do digitální databáze Knihovny Václava Havla.

V zahraničí byla v průběhu roku knižně vydána studie o Václavu Havlovi autorky Carol Strong „The Dissident Politics in Václav Havel’s Vaněk Plays: Who Is Ferdinand Vaněk Anyway?“ a anglickojazyčná verze audioknihy Martina Vopěnky „Václav Havel mocný bezmocný ve 20. století“ (pod titulem „The Power of the Powerless in the 20th Century“).

Akvizice

Akvizicemi do knihovního fondu přispěli: Petr Brod, Anna Freimanová, Pavel Hájek, Petr Kalaš, Jana Krásná, Ivan Krejčí, Ladislav Kutík, Štefan Lazorišák, Bei Ling, Štěpán Pácl, Pavel Pavel, Petr Placák, Roman Reil, Jáchym Topol, Kateřina Tučková, Pavel Turnhoffer, Jevgenij Zacharov, Michael Žantovský.

Z institucí to byly: Katolická teologická fakulta UK, nakladatelství Absynt, nakladatelství Argo, nakladatelství Host, nakladatelství Jota, nakladatelství Kalich, nakladatelství Kniha Zlín, nakladatelství Kodudek, nakladatelství Machart, nakladatelství Paseka, nakladatelství Progetto RC, nakladatelství Torst, nakladatelství Tympanum, nakladatelství Vyšehrad, Národní archiv, Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Ústav paměti národa, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, Ústav pro studium totalitních režimů.

Řadu knižních a časopiseckých publikací získalo Dokumentační centrum jako dar od nakladatelů a autorů při prezentacích knih během klubových večerů, nebo výměnou, či jako dar za spolupráci.

Knihovna

Knihovna Archivu se nadále soustavně věnovala rozšiřování bibliografie díla Václava Havla. Počet stávajících záznamů dosáhl na konci roku čísla 39287. Bibliografie je volně přístupná, s knižním katalogem provázaná a zachycuje v maximální možné míře texty publikované doma i v zahraničí.

Během roku 2023 přibylo do knižního katalogu celkem 310 nových záznamů publikací, z toho 153 knih a 157 periodik.

Digitální katalog knih a periodik je volně dostupný bez předchozí registrace na internetových stránkách Dokumentačního centra. Knihy a periodika z knižního fondu byly badatelům poskytovány výhradně prezenční formou v badatelně. Badatelna archivu a knihovny byla veřejnosti přístupná každé úterý od 9 do 17 hodin, po předchozí domluvě bylo pro zájemce otevřeno i mimo tuto dobu.

Fotoarchiv

V roce 2023 jsme zpracovali víc než 200 fotografií z archivu fotografa Oldřicha Škáchy a Ondřeje Němce a fotodokumentaci 61 akcí (1649 fotografií), které Knihovna v roce 2023 pořádala. Fotoarchiv také připravoval projekce fotografií k akcím Knihovny, různým příležitostem doma i v zahraničí a spolupracoval na vyřizování řady badatelských dotazů a publikačních žádostí pro různá periodika, příležitostné publikace a na přípravě fotografií pro výstavní projekty. Podílel se i na přípravě fotografií pro příspěvky na Havel Chanel, program podcastů, vzdělávací projekty Knihovny Václava Havla a fotografie na sociální sítě.

Archiv Pavla Juráčka

Archiv Pavla Juráčka vzniká od února 2014, kdy jeho syn Marek Juráček předal šest banánových krabic a kufr s psacím strojem z otcovy pozůstalosti do správy Knihovny Václava Havla. Postupně se třídí a digitalizují tisíce stran rukopisů, strojopisných složek, fotografií, dokumentů, osobní i úřední korespondence. Výsledkem této práce by mělo být nejen zmapování života a díla jedné z klíčových postav „nové vlny“ československého filmu šedesátých let 20. století, ale též zpřístupnění jeho literární tvorby ve svazcích knižní edice Dílo PJ.

Cílem Knihovny Václava Havla je uvést Pavla Juráčka do širšího kulturního povědomí a pomyslně navázat na hluboké přátelství mezi ním a Václavem Havlem, k němuž Havel krátce po Juráčkově smrti, v létě roku 1989, poznamenal: „Pavel byl můj kamarád, kterého jsem měl hrozně rád. Byl to jeden z nejcitlivějších lidí, a proto o něm nemůžu napsat víc.“

V roce 2023 pokračovalo zpracovávání a třídění archiválií za účelem přípravy dalších svazků proponované třináctidílné edice Dílo PJ. Jednalo se především o období zapadající do mnichovského exilu (1977–1983), které bude obsaženo ve svazcích *Nejlepší léta třínohého koně* a *Golem*. Výrazným způsobem pokročily též práce na přípravě výboru z korespondence Pavla Juráčka.

Spolupráce na veřejných akcích a projektech

Dokumentační centrum tvořilo zázemí některých akcí a pořadů publikovaných na Havel Channel a na sociálních sítích, připravovalo fotografie, texty, vybíralo citáty apod. Podílelo se na *Ceně Václava Havla za lidská práva*, *Ceně Toma Stopparda*, na tříděním havlovském maratónu *Václav Havel tady a ted' v Táboře* a na programu *Korzo Národní* na piazzettě Národního divadla ve výroční den 17. listopadu či *Zažít město jinak* v září 2023.

Spolupráce na ediční činnosti

Ediční činnost Knihovny Václava Havla bude po dvou letech úsporných opatření znovu plně obnovena v roce 2024, rok 2023 byl věnován přípravě několika nových titulů a dotiskům starších, již rozebraných knih.

Spolupráce na výstavách

Spolu s Magistrátem hl. m. Prahy a Dopravním podnikem připravil archiv výstavu *Havel pro cestující*, soubor prezidentských citátů umístěných v dopravních prostředcích (prosinec 2022–leden 2023).

Ve spolupráci s Národní univerzitou v Tchaj-pej, Českými centry, Ministerstvem zahraničí a Ústavem pro studium totalitních režimů připravila Knihovna Václava Havla výstavu *Václav Havel: Politika a svědomí* z fotografií Havlova dvorního fotografa Oldřicha Škáchy, otevřenou k návštěvě předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéty Pekarové Adamové v Tchaj-pej. (březen 2023)

Archiv se některými dokumenty z období Charty 77 a pronásledování opozice v Československu podílel také na výstavě v prostorách Museum of the Victims of Communism ve Washingtonu. (květen–září 2023)

Další výstavou, která je celá z produkce Knihovny Václava Havla připomíná spojení *Václav Havel – Lou Reed: Nepravděpodobný příběh nepravděpodobného setkání*, sestavená z fotografií a jiných dobových dokumentů, instalovaná v prostoru Divadla X10. (listopad 2023–leden 2024)

Archiv také přispěl k vytvoření anamorfního sochařského portrétu sochaře Patrika Proška na Letišti Václava Havla v Praze (slavnostní odhalení proběhlo v říjnu 2023).

Starší výstavy z depozitáře Knihovny Václava Havla *Antikódy* a *Ondřej Němec: Václav Havel 1976–2011* byly součástí akcí *Zažít město jinak*, *Korzo Národní* a *Václav Havel tady a ted' v Táboře*, na jejichž přípravě se Knihovna Václava Havla podílela.

Spolupráce na filmových projektech

Archiv poskytl podklady pro dokumentární film režiséra Petra Jančárka *Tady Havel, slyšíte mě?*, jehož je Knihovna Václava Havla koproducentem.

Z filmových materiálů z archivu Ivana M. Havla vznikl v produkci Knihovny Václava Havla němý středometrážní snímek *Havel na houbách* (polodokumentární portrét rodiny Václava Havla z několika desetiletí předcházejících jeho narození), veřejná premiéra proběhla 19. prosince 2023 v Táboře.

Spolupráce na vzdělávacích programech

Spolupráce při přípravě vzdělávacího cyklu *Devadesátá* věnovaného devadesátým letům 20. století.

Spolupráce na publikacích

Knihovna Václava Havla se na sklonku roku stala spoluvydavatelem audioknihy *Václav Havel & The Plastic People of the Universe: Pokoušení* (vyd. Guerilla Records/Knihovna Václava Havla), na jejíž přípravě se archiv také podílel.

Účast na knižních veletrzích a festivalech, prodej na akcích

S prodejním a propagačním stánkem Knihovny Václava Havla jsme se účastnili jedenácti akcí, jmenovitě:

festival malých nakladatelů *Knižičkov*, KC Vozovna Žižkov, Praha
Bookfest, Kampus Hybernská, Praha
Bookfest, Žižkárna, České Budějovice
Svět knihy, výstaviště Holešovice, Praha
Knihex, Kasárna Karlín, Praha
 festival *Trutnoff*, areál Na Bojišti, Trutnov
Svět knihy, DEPO2015, Plzeň
Zažít město jinak, Opatovická ulice, Praha
Konference k poctě laureáta Ceny Václava Havla za lidská práva, Pražská křižovatka, Praha
Obývák Václava Havla, Korzo Národní, Praha
Zimní Knihex, Technologické centrum UMPRUM, Praha
Václav Havel tady a ted' v Táboře, Divadlo Oskara Nedbala, Tábor

Prodejně se nám na akcích dařilo až na výjimky lépe než v předchozím roce. Nové knižní tituly jsou sice v různých stádiích příprav, nicméně prodeji napomohly dotisky tří dlouho rozebraných titulů (*Moc bezmocných a jiné eseje*, *Někam jsem to ukryl* a *Síla věčnosti Olgy Havlové*) a nový drobný merchandise. Bezprecedentní prodejní úspěch znamenala letošní účast na oslavách 17. listopadu s tržbami přesahujícími 225.000 Kč.

Depozitář

Za dobu svého trvání Knihovna Václava Havla připravila a uspořádala desítky výstav. Část z nich – přibližující nejen život a dílo Václava Havla, ale též nejrůznější kulturní, historické a společenské fenomény českých zemí druhé poloviny 20. století – se stala součástí jejího archivu.

Od druhé půle roku 2019 prostřednictvím digitálního depozitáře (přístupného z hlavní stránky Knihovny www.vaclavhavel.cz) nabízáme výstavy dalším vzdělávacím a kulturním institucím k bezplatnému využití.

Záblesky svobody aneb konec 80. let ve snímcích Miloše Fikejze

Výjimečné snímky zachycující příběh ikonického plakátu „Havel na hrad“, atmosféru sametové revoluce, režimem ostrakizované

umělce (Ivan Klíma, Vlasta Chramostová nebo Pavel Juráček) či folkový festival v Lipnici z roku 1988, kde Václav Havel po dlouhé době veřejně vystoupil.

11/12/23 – 12/01/24 ZŠ Zvoleněves

Samizdat a Edice Expedice

Výstava věnovaná nejen knižní edici, kterou v roce 1975 založil se svými přáteli Václav Havel. Její návštěvník se atraktivním a přístupným způsobem seznámí s výrobou zakázaných knih v době normalizace v ČSSR a s jejich pašováním do zahraničí. S lidmi, kteří se o tajný provoz tehdejších nakladatelství „v podzemí“ zasloužili a s nebezpečím, které jim hrozilo.

06/01/23 – 10/02/23 Základní škola a mateřská škola Kladno

18/10/23 – 30/11/23 Městská knihovna Písek

24/11/23 – 20/12/23 Fakultní základní škola PF UK Praha

01/12/23 – 04/01/24 Gymnázium Karla Čapka, Dobříš

Antikódy

Výstava sestavená z nejzajímavějších vizuálních básní, které Václav Havel vytvářel především v první polovině šedesátých let. Hravých, vtipných, výstižných stejně jako mrazivých.

16/09/23 Opatovická ulice, Praha – *Zažít město jinak*

01/11/23 – 19/11/23 *Korzo Národní* – Praha

11/12/23 – 12/01/24 ZŠ Zvoleněves

Ondřej Němec: Václav Havel 1976–2011

Fotograf Ondřej Němec patřil k blízkým přátelům Václava Havla. Také proto jej mohl během let zachycovat i v těch nejběžnějších situacích. Vznikl tak ojedinělý soubor snímků, který prvního listopadového představuje neokázale a osobně.

16/11/23 – 19/11/23 MKS Modrá Hvězda, Kdyně

17/12/23 – 30/01/24 Velvarská Záložna

Evropa jako úkol

Evropské sjednocení v citátech Václava Havla a na unikátních fotografiích Karla Cudlína, Ondřeje Němce a Oldřicha Škáchy, jako příspěvek k veřejné debatě o smyslu Evropské unie.

23/08/23 – 27/11/23 Furth im Wald
 29/09/23 – 21/10/23 Freyung
 30/10/23 – 16/11/23 Střední škola gastronomická a hotelová,
 Braník
 30/11/23 – 14/12/23 Passau

Měli jsme underground a máme prd

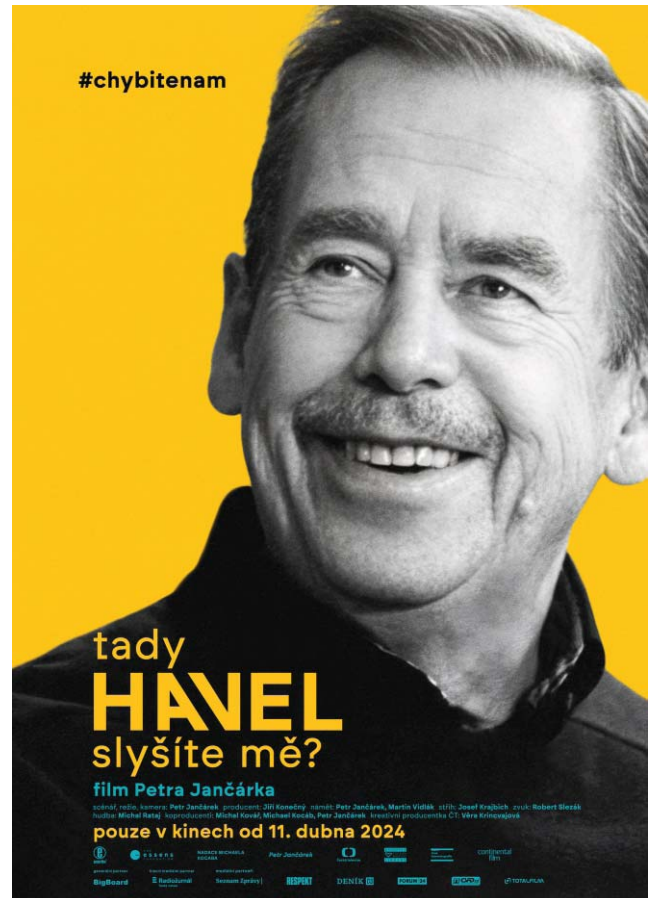
Výstava připomíná symbolickou roli, jakou hrál Václav Havel v literární tvorbě undergroundu 70. a 80. let. Výtvarně pojeté texty Ivana Martina Jirouse, Fandy Pánka, Egona Bondyho, Vratislava Brabence a Jaroslava Hutky dokreslují fotografie Bohdana Holomíčka.

01/09/23 – 18/09/23 Městská knihovna Písek
 17/11/23 – 30/11/23 Restaurace Plotna, Klecany
 24/11/23 – 20/12/23 Fakultní základní škola PF UK Praha

Václav Havel: Moc bezmocných

Výstava je autorskou kompozicí italského novináře Ubalda Cassotta a Francesca Magniho, kteří zvolili atraktivní formu fiktivního rozhovoru, v němž využívají Havlovy myšlenky formulované v *Moci bezmocných* (1978) a knihách *Dopisy Olze* (1979–1982), *Dálkový výslech* (1986) a *Prosím stručně* (2006).

24/11/23 – 20/12/23 Fakultní základní škola PF UK Praha

Publikační činnost

Jádrem edičního plánu Knihovny je dílo a život Václava Havla, jeho rodiny a blízkých přátel a spolupracovníků. Pro přehlednost je plán členěn do šesti edičních řad: Sešity Knihovny Václava Havla, Edice Knihovny Václava Havla, Studentská řada, Hovory v Lánech, Dílo Pavla Juráčka a Konference Knihovny Václava Havla. Tituly, které není možné zakomponovat do některé z předcházejících řad a které i přesto jsou pro ediční činnost Knihovny Václava Havla významné, vycházejí volně, mimo edice.

Nejprodávanější tituly

z produkce roku 2023

Václav Havel; Michael Žantovský (ed.): *Někam jsem to ukryl* (2021, 2023)

z produkce minulých let

Václav Havel, Anna Freimanová (ed.): *Já nejsem smutný / Audience & Vernisáž* (2020)

Michael Žantovský a kol.: *Kančí na daňčím / Kuchařka Václava Havla* (2019)

Vyprodané tituly

Filip Topol, Pavel Hájek (ed.): *Bláhodé psaní* (2021)

Filip Topol, Pavel Hájek (ed.): *Kilián Nedory* (2020, 2021)

Anna Freimannová, Tereza Johanidesová (eds.): *Václav Havel – Má to smysl: výbor z rozhovorů 1964–1989* (2019)

Václav M. Havel: *Mé vzpomínky. První úplně vydání* (2018)

Krystyna Wanatowiczová: *Miloš Havel – český filmový magnát* (2013, 2017)

Anna Freimanová (ed.): *Síla věčnosti Olgy Havlové* (2013, 2017)

Jan Hron (ed.): *Perzekuce Václava Havla. Dopisy a dokumenty z let 1968–1989* (2015)

Anna Freimanová (ed.): *Gauneři z Horních Počernic* (2015)

Filip Topol: *Angus Burge* (2015)

Pavel Juráček: *Prostřednictvím kočky* (2014)

Filip Topol: *Fantazie G moll* (2014)

Václav Havel, Jan Šulc, Lenka Jungmanová (eds.): *Antikódy* (2014)

Václav Černý: *Vývoj a zločiny panslavismu* (2011)

Martin C. Putna: *Václav Havel – duchovní portrét v rámu české kultury 20. století* (2011)

Martin C. Putna (ed.): *Měli jsme underground a máme prd* (2009)

Martin C. Putna: *Spiritualita Václava Havla* (2009)

Ladislav Hejždánek: *Havel je uhlík* (2009)

Sešity Knihovny Václava Havla

Nepravidelný čtvrtletník Sešity Knihovny Václava Havla vychází od roku 2009. Svého druhu je laboratoř, experimentálním prostorem, prezentující badatelské výsledky Dokumentačního centra Knihovny (formou reprintu veřejnosti neznámých či nedostupných textů) a nově vzniklé „havlovské“ studie z oblasti kulturní a orální historie, určené studentům a širší veřejnosti.

Původně plánovaný výbor z novinových článků, nazvaný *Václav Havel v normalizačním tisku (1977–1989)*, byl z důvodu časového vytížení editora, moderátora Jakuba Železného, přesunut do edičního plánu na rok 2024 a s velkou pravděpodobností bude vydán jako e-kniha.

Edice Knihovny Václava Havla

„Vlajková“ edice Knihovny, založená v roce 2010, se soustředí na vydávání rozsáhlých studií klíčového významu pro porozumění života a díla Václava Havla.

V roce 2023 jsme v této edici vydali dotisk vyprodaného titulu *Někam jsem to ukryl*.

Václav Havel, Michael Žantovský (ed.): Někam jsem to ukryl

Na podzim roku 1977, po dramatických událostech „roku Charty“, sepsal Václav Havel reportáž líčící první hodiny *Prohlášení Charty 77*, následně vyšetřování, čtyřměsíční vyšetřovací vazbu, kterou na něj uvalil komunistický režim, propuštění a posléze mučivé sebezpytování. Jak Havel uvádí v *Dálkovém výslechu*, asi stostránkovou reportáž někam ukryl a „už dávno nevím, kde je. Třeba ji někdy najdu“.

Za svého života už reportáž nenašel, ale objevila se v pozůstalosti jeho blízkého přítele Zdeňka Urbánka, kde ji našel jeho vnuk David Dušek.

V původní osnově, která je součástí rukopisného nálezu, Václav Havel počítal s několika doprovodnými esey jiných autorů na témata, kterými se v textu zabývá. V tomto duchu je i vydávaný soubor doplněn esey Anny Freimanové, Petra Blažka, Davida Duška a Michaela Žantovského, který je zároveň editorem celého svazku. Anna Freimanová se zabývá divadelními souvislostmi Havlova textu, zejména zřejmou a přiznanou inspirací k sepsání faustovského *Pokoušení*. Historik Petr Blažek odpovídá na otázku, kterou si Havel klade ohledně vyšetřovatelů, kteří ho v roce 1977 dostali na starost – „kdo to vlastně jsou: co znamenají? Proč jsou?“. David Dušek přispívá osobní vzpomínkou na počátky Charty a její iniciátory z perspektivy osmiletého dítěte. Konečně Michael Žantovský se zabývá Havlovými morálními dilematy roku 1977 a snahou o jejich řešení.

Studentská řada

V této řadě vydává Knihovna od roku 2012 tematické výběry z díla Václava Havla, určené především studentům anebo těm, kteří se s jeho tvorbou (a životem) setkávají poprvé. Jednotlivé svazky doplňují eseje znalců Havlova díla a bohatý fotografický doprovod.

V roce 2023 jsme v této řadě nevydali žádný titul.

Hovory v Lánech

V roce 2013 založená publikační řada přepisů rozhlasového cyklu rozhovorů s Václavem Havlem *Hovory z Lán* (1990–2000) byla

v roce 2016 převedena z klasické tištěné podoby na elektronickou.

V roce 2023 jsme v této edici nevydali žádný svazek.

Dílo Pavla Juráčka

Edice byla založena na jaře 2014, krátce poté, co se Marek Juráček (syn Pavla Juráčka) rozhodl darovat Knihovně veškerou pozůstalost svého otce. Již první seznámení s dochovanými strojopisy a rukopisnými poznámkami odhalilo nezpochybnitelnou literární i kulturněhistorickou hodnotu pozůstalosti, se kterou je nutné nadále systematicky pracovat. Za tímto účelem došlo k vytvoření dílčího Archivu Pavla Juráčka a vznikl též rámcový plán na vydávání jeho díla.

V roce 2023 byla, stejně jako v roce předešlém, veškerá ediční činnost soustředěna na přípravu mimořádného svazku shrnujícího Juráčkovu korespondenci od konce padesátých do závěru osmdesátých let minulého století.

Konference Knihovny Václava Havla

Tato edice byla založena na podzim roku 2014 s cílem mapovat výstupy z vybraných konferencí, na jejichž přípravě a realizaci se Knihovna podílela, bez ohledu na to, zda v roli (spolu)organizátora či garanta. Oproti běžným konferenčním sborníkům je při přípravě těchto svazků věnována mimořádná péče též výtvarnému řešení: Každý svazek doprovází dílo jednoho umělce, které s jeho tématem souvisí a souzní.

V roce 2023 v této edici nebyl vydán žádný svazek.

Hry Václava Havla do kapsy

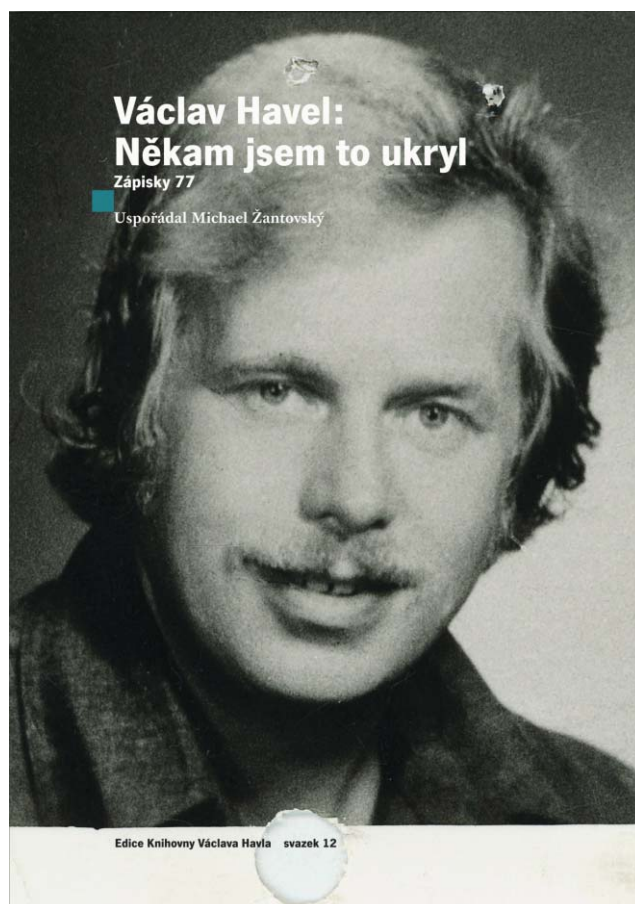
Nejmladší ediční řada Knihovny, založená na sklonku roku 2019, si vytkla za cíl nabízet studentům, ale nejen jim, jedinečnou možnost mít vždy po ruce divadelní hry Václava Havla, i když právě nemají přes rameno přehozený batoh nebo tašku.

V roce 2023 jsme edičně připravovali vydání v pořadí již třetího svazku, jehož jádrem bude text divadelní hry *Largo Desolato*. Jeho vydání bylo zařazeno do edičního plánu na rok 2024.

Mimo edice

Práce publikované mimo edice se tematicky od běžné produkce Knihovny výrazně neliší. Hlavní rozdíl spočívá především v žánru (zvukové nahrávky, DVD) a vizuálním pojetím (grafická úprava, formát).

V průběhu roku 2023 postoupily práce také na titulu *Lucerna / Barrandov* – výpravné monografii o stavitelských aktivitách rodiny Havlů, jejíž vydání zatím nebylo přesně stanoveno.

Křest knihy Tenzina Tsundueho Kora

DISKUSE

LIDSKÁ PRÁVA

KULTURA

TIBET

...

📅 26/11/24 🕒 02:10:40

Buchťík: „Ne kulturní. Ani solidární. Češi chtějí bezpečný a prosperující stát.“ | Svobodná akademie

Luigi Zoja: Paranoia. Šílenství, které píše dějiny

NEJNOVĚJŠÍ

Buchťík: „Ne kulturní. Ani solidární. Češi chtějí bezpečný a prosperující stát.“ | Svobodná akademie

PŘEDNÁŠKY

YOUNG

SPOLEČNOST

ČESKÁ REPUBLIKA

📅 27/11/24 🕒 01:30:44

Debaty s Respektem: Mezigenerační dialog a jak jej pěstovat

DISKUSE

SOCIÁLNÍ OTÁZKY

DEBATA S RESPEKTEM

📅 27/11/24 🕒 00:00:00

Luigi Zoja: Paranoia. Šílenství, které píše dějiny

DISKUSE

HISTORIE

SPOLEČNOST

LUIGI ZOJA

📅 26/11/24 🕒 01:46:03

Křest knihy Tenzina Tsundueho Kora

DISKUSE

LIDSKÁ PRÁVA

KULTURA

TIBET

📅 26/11/24 🕒 02:10:40

NEJSLEDOVANĚJŠÍ

za týden

za měsíc

za 2 měsíce

za ½ roku

za rok

všechna videa

Cirkus ÚSTR: Východ blízký i vzdálený

DISKUSE

OBČANSKÁ SPOLEČNOST

SPOLEČNOST

CIRKUS USTR

📅 09/10/24 🕒 02:00:11

Vladimír Kara-Murza on Havel, the power of words, and why Putin is afraid of those living in truth

ROZHOVORY

SPOLEČNOST

VLADIMÍR KARA-MURZA

📅 16/10/24 🕒 00:12:10

Jan Kysela: „Omezování moci se nesmí přehnat.“ || Přednáška o Ústavě ČR pro Svobodnou akademii

PŘEDNÁŠKY

YOUNG

OBČANSKÁ SPOLEČNOST

SPOLEČNOST

JAN KYSELA

📅 11/10/24 🕒 01:39:50

Křest knihy a debata s Respektem: Izrael ve stínu 7. října

ROZHOVORY

LIDSKÁ PRÁVA

SPOLEČNOST

IZRAEL

📅 13/11/24 🕒 01:23:29

Děkujeme za Vaši ochotu přispět Knihovně Václava Havla na její činnost. Dar skutečně jednoduše naskenováním jednoho z nabízených QR kódů z Vašeho internetového bankovníctví. Jako jméno příjemce uveďte „Knihovna Václava Havla“. Pokud chcete přispět jinou než nabízenou částkou, zvolte možnost „Libovolná částka“ a zadejte částku. Pošlete nám svůj e-mail a pokud jste firma i své DIČ, pokud od nás budete chtít potvrzení o daru pro daňové účely.

Havel Channel

Havel Channel je multimediálním kanálem Knihovny Václava Havla, jejímž cílem je šířit myšlenkový, literární a politický odkaz Václava Havla, bez ohledu na vzdálenost, zeměpisné hranice či nouzové stavy. Jeho páteř tvoří debaty, vzdělávací projekty – především v sekci věnované studentům: Havel Channel Young – rozhovory a podcasty. Velký prostor je věnován též konferencím, autorským čtením, záznamům divadelních inscenací a koncertům.

V roce 2023 jsme dokončili časově velmi náročný proces popisování videotéky našich pořadů, natáčených od roku 2011, a nabídli ji tak divákům možnost si vybrat z více než 1600 pořadů. V návaznosti na finanční možnosti jsme nově vyprodukovali 5 sérií a 67 videí, z nichž ty delší, trvalejší, jsou v následujících kapitolách pro přehlednost zvýrazněny symbolem ♥. Co se samotné struktury novinek týče, kromě záznamů z klubových akcí – debat, rozhovorů, koncertů, divadelních představení či autorských čtení – se jedná především o epizody vzdělávacích cyklů *Studentský hlas* a *Svobodná akademie* a o pokračování úspěšné podcastové série *Občané z Ostrovní*. Blíže k Havel Channel Young viz kapitola *Vzdělávání* (s. XX)

Oproti roku 2022, kdy jsme si mohli dovolit vyprodukovat více než trojnásobek nových videí, nám poměrově poklesla celková doba sledování videí (ze 125 000 na 102 000) i počet nových odběratelů (z 2 300 na 1 600) – celkový počet sledovaných videí však jen minimálně: z 525 000 na 503 000. Z toho jasně vyplývá, že Havel Channel si našel své pevné místo mezi informačními kanály nejen českého internetu a že je nutné, pro jeho další úspěšný rozvoj, zajistit navýšení jeho rozpočtu.

**HA♥EL
CHANNEL**

Svět Václava Havla

Program, souhrnně nazvaný *Svět Václava Havla*, tvoří pestrý vějíř domácích a zahraničních „havlovských“ akcí, které Knihovna pořádá či se na nich aktivně podílí. Jeho páteř v roce 2023 tvořil již jedenáctý ročník *Ceny Václava Havla za lidská práva* a projekt *Evropské dialogy Václava Havla*, spolu s účastí Knihovny Václava Havla na zahraničních a domácích akcích.

Evropské dialogy Václava Havla

Evropské dialogy Václava Havla jsou mezinárodním projektem, jenž si klade za cíl otevřít a vést diskusi o tématech určujících směřování současné Evropy s přihlédnutím k evropskému duchovnímu odkazu Václava Havla. Hlavním inspiračním zdrojem tohoto projektu je esej Václava Havla *Moc bezmocných*. Evropské dialogy Václava Havla více než jiné projekty obdobného zaměření nabízí „bezmocným“ prostor k vyjádření a tedy k posílení jejich pozice v rámci Evropy.

Projekt je plánován jako dlouhodobý a zahrnuje spolupráci s dalšími organizacemi v různých evropských městech. Jednotlivé akce probíhající formou konferencí, diskusí či setkání a jsou určeny především středoškolským a vysokoškolským studentům, stejně jako ostatním zájemcům o evropskou problematiku z řad odborné i široké veřejnosti.

Evropské dialogy vznikly v roce 2014 se záměrem hovořit o aktuálních evropských tématech nejen v Praze, ale i dalších evropských městech. Inspirován Havlovou esejí *Moc bezmocných* (1978) si projekt klade za cíl dát v diskusích prostor lidem „bez vlivu“ a posílit jejich pozici v Evropě.

♥ 19. 4. | St | 14:00 | Katedra politologie a evropských studií
Univerzity Palackého, Křížkovského 12, Olomouc

JUBILEJNÍ 10. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE EVROPSKÉ DIALOGY VÁCLAVA HAVLA 2023: EVROPA VE STŘETU DVOU SVĚTŮ

„Rusko způsobilo v minulosti mnoha národům a posléze celému světu hodně trápení mimo jiné tím, že nikdy přesně nevědělo, kde začíná a kde končí.“

Václav Havel, *Prosím stručně*, 2006

Václav Havel byl po celý život zvyklý klást nepohodlné otázky. Jednou z nich byla úvaha o tom, kde začíná a kde končí Evropa. S ní souvisela i otázka, kde začíná a končí Rusko. Namísto postupného přibližování demokratickým a evropským normám se Rusko vydalo opačnou cestou a způsobilo na východních hranicích Evropy krveprolití, které ohrožuje výsledky více než 75 let převážně mírového vývoje. „Evropské hodnoty“ a „ruský svět“ se ocitly v nesmiřitelném protikladu. Na výsledku tohoto konfliktu, v němž zdaleka nejde pouze o nezávislost a územní celistvost Ukrajiny, závisí budoucnost celého kontinentu.

PROGRAM

14.00–14.15 Zahájení

Jiří Stavovčík, prorektor pro internacionalizaci Univerzity Palackého

Josef Suchánek, hejtman Olomouckého kraje

Jan Stejskal, děkan Filozofické fakulty Univerzity Palackého

Michael Žantovský, ředitel Knihovny Václava Havla

Monika Ladmanová, vedoucí Zastoupení Evropské komise v ČR
vzácný host **Bijan Sabet**, velvyslanec Spojených států amerických

14.15–15.55 Debata

Hosté:

Alexej Kelin – historik, potomek rodiny donských kozáků, nositel Ceny Rudolfa Medka

Valeria Korablyova – ukrajinská socioložka, vedoucí výzkumného centra „Ukrajina v měnící se Evropě“, FSV UK

Tomáš Sedláček – vysokoškolský pedagog a mediální komentátor filozofie ekonomie

Moderátor: **Jiří Lach**, historik a pedagog, KPES, FF UPOL

15.55–16.00 Závěrečné slovo

Michael Žantovský, ředitel Knihovny Václava Havla

♥ 11. 5. | Čt | 18:00 | Ostrovní 13, Praha

JUBILEJNÍ 10. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE EVROPSKÉ DIALOGY VÁCLAVA HAVLA 2023: EVROPA VE STŘETU DVOU SVĚTŮ

„Rusko způsobilo v minulosti mnoha národům a posléze celému světu hodně trápení mimo jiné tím, že nikdy přesně nevědělo, kde začíná a kde končí.“

Václav Havel, *Prosím stručně*, 2006

Jubilejní 10. ročník Evropských dialogů Václava Havla byl věnovaný vztahům mezi Evropou a Ruskem v kontextu agrese na Ukrajinu. V debatě, kterou spolupořádaly Knihovna Václava Havla a Zastoupení Evropské komise v ČR, vystoupil polský historik a politolog **Lukasz Adamski** z think tanku Centrum dialogu Juliusze Mieroszewského, politický geograf **Michael Romancov** a ruský historik a politolog **Andrej Zubov**.

Diskusi moderoval **Jan Moláček**, investigativní novinář, Deník N.

Cena Václava Havla za lidská práva

Ocenění je od roku 2013 každoročně udělováno Parlamentním shromážděním Rady Evropy ve spolupráci s Knihovnou Václava Havla a Nadací Charty 77. Cílem je vyzdvihnout a odměnit mimořádný počin v oblasti ochrany lidských práv v Evropě i mimo ni. Laureáta Ceny vybírá sedmičlenná mezinárodní porota v čele s prezidentem Parlamentního shromáždění, na základě nominací.

♥ 5. 9. | ÚT | 12.00 | Ostrovní 13, Praha

VYHLÁŠENÍ TROJICE FINALISTŮ CENY VÁCLAVA HAVLA ZA ROK 2023

Jednání sedmičlenné jury pod vedením prezidenta Parlamentního shromáždění Rady Evropy odráželo důležitost problematiky lidských práv v dnešní vypjaté době. Finalisty Ceny Václava Havla za lidská práva se stali (v abecedním pořadí): Osman Kavala z Turecka, Justyna Wydrzynska z Polska a Jevhenij Zacharov z Ukrajiny. „Velice mě těší, že výběr letošních kandidátů na Cenu Václava Havla neodráží jen aktuální hrozby, ale pojmenovává problematiku lidských práv a jejich přehlížení v mnohem širším měřítku – jak časovém, tak prostorovém,“ prohlásila krátce po vyhlášení jmen finalistů Karolína Stránská, pověřena řízením Knihovny Václava Havla.

Osman KAVALA, turecký podnikatel, obránce lidských práv, filantrop a politický vězeň. Od počátku 90. let podporuje lidskoprávní organizace. V říjnu 2017 byl zatčen, obžalován z pokusu o rozvrat vlády a ústavního pořádku v souvislosti s protivládními protesty a dlouhodobě zadržován bez rozsudku a řádného procesu. V roce 2020 byl obvinění zproštěn, aniž vazbu opustil, byl však znovu zatčen, tentokrát kvůli údajnému pokusu o puč. Evropský soud pro lidská práva se usnesl, že zadržování Osmana Kavaly je porušením Evropské úmluvy o lidských právech, a vyzval k jeho okamžitému propuštění. Ačkoliv jej turecký soud zprostil všech obvinění, zůstává již šestým rokem ve vězení. Dne 25. dubna 2022 byl odsouzen na doživotí se zpřísněnou ostrahou, což je v tureckém právu nejpřísnější trest od zrušení trestu smrti.

Justyna WYDRZYŃSKA, advokátka, dula a aktivistka bojující za práva žen v Polsku. V roce 2006 spoluzaložila organizaci Abortion Dream Team, která nabízí poradenství o bezpečných potratech.

V roce 2022 se stala první aktivistkou, která byla obviněna z nezákonného napomáhání potratu, za které hrozí v Polsku až tři roky odnětí svobody. Na pozvání politické skupiny Obnova Evropy vystoupila 1. února 2023 na půdě Evropského parlamentu, kde referovala o situaci ohledně potratů v Polsku. O měsíc později byla Wydrzyńska okresním soudem odsouzena k osmi měsícům veřejně prospěšných prací.

Jevhenij ZACHAROV, jenž hájí více jak padesát let lidská práva na Ukrajině i v dalších postsovětských republikách. Informuje o represích, napomáhá v prosazování spravedlnosti a odškodňování politických vězňů. Je zakladatelem Ukrajinského helsinského výboru lidských práv a ředitelem Charkovské skupiny na ochranu lidských práv. V roce 2022 založil organizaci Tribunál pro Putina, která shromažďuje, ověřuje a ukládá důkazy o válečných zločinech.

♥ 9. 10 | PO | 14:00 | Parlamentní shromáždění rady Evropy, Štrasburk

SLAVNOSTNÍ VYHLÁŠENÍ LAUREÁTA CENY VÁCLAVA HAVLA ZA LIDSKÁ PRÁVA

Laureátem mezinárodní Ceny Václava Havla za lidská práva za rok 2023 se stal **Osman Kavala**, turecký právník, filantrop a ochránce lidských práv. Cenu Václava Havla za lidská práva uděluje Rada Evropy ve spolupráci s Knihovnou Václava Havla a Nadací Charty 77.

♥ 10. 10. | Út | 13:30 | Pražská křižovatka, Zlatá 1, Praha

11. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE K POCTĚ LAUREÁTA CENY VÁCLAVA HAVLA ZA LIDSKÁ PRÁVA 2023

Za skutečného hrdinu považuji člověka, který překoná svůj strach, protože ví, že je to tak správné. Člověka, který poslechne své svědomí, které mu říká, že by bylo dobré, kdyby něco udělal. Přestože mu rozum radí, že to pro něj může být nebezpečné.

(Václav Havel, 1995)

PROGRAM KONFERENCE

14.00 Uvítání

Lejla Abbasová, moderátorka konference

Pěvecké vystoupení ukrajinských dětí 8–15 let, **Charitativní organizace Kroky Dobra**

14.10 Zahájení

Gabriel Eichler, předseda správní rady Knihovny Václava Havla

14.20 Rozhovor s laureátem/laureátkou Ceny Václava Havla za lidská práva 2023

Laureát/laureátka byl slavnostně vyhlášen na podzimním zasedání Parlamentního shromáždění Rady Evropy ve Štrasburku 9. října 2023.

Moderátor: **Barbora Kroužková**, reportérka a moderátorka, Česká televize

14.40 Panel I: Diskuse s finalisty Ceny Václava Havla za lidská práva 2023

Finalisté letošní Ceny:

Osman Kavala – podnikatel, obránce lidských práv, filantrop a politický vězeň odsouzený na doživotí se zpřísněnou ostrahou (Turecko). Na konferenci Osmana Kavalu vystoupil novinář a moderátor **Jakub Szántó**.

Justyna Wydrzyńska – dula a aktivistka bojující za práva žen (Polsko)

Jevhenij Zacharov – lidskoprávní aktivista a zakladatel Ukrajinského helsinského výboru pro lidská práva (Ukrajina)
Moderátorka: **Barbora Kroužková**, reportérka a moderátorka, Česká televize

Pěvecké vystoupení ukrajinských dětí 8–15 let, **Charitativní organizace Kroky Dobra**

15.25–15.50 Přestávka na kávu

15.50 Panel Keynote

Petra Procházková, novinářka, Deník N, působila ve válečných konfliktech v bývalém SSSR, v Afghánistánu, na Východním Timoru i v Africe, nyní na Ukrajině